

RECENZJE / REVIEWS**KS. LESZEK WILCZYŃSKI****KS. WOJCIECH GUZEWICZ, *TALENT I TRUD.
POTENCJAŁ NAUKOWY DUCHOWIEŃSTWA
DIECEZJI EŁCKIEJ W LATACH 1992–2017,*
WYDAWNICTWO UWM, OLSZTYN 2021, SS. 249**

Opublikowana w 2021 r. przez Wydawnictwo UWM publikacja ks. prof. dr. hab. Wojciecha Guzewicza pt. *Talent i trud. Potencjał naukowy duchowieństwa diecezji ełckiej w latach 1992–2017* poświęcona została omówieniu dorobku naukowego duchowieństwa erygowanej w 1992 r. diecezji ełckiej na mocy bulli papieskiej *Totus Tuus Poloniae populus*. Przyjęte przez autora ramy czasowe obejmują pierwsze ćwierćwiecze historii tej prowincji kościelnej.

Praca stanowi podsumowanie kilkuletniej kwerendy, efektem której jest ocena potencjału i dynamiki rozwoju naukowego 46 kapłanów diecezji, którzy w latach 1992–2017 uzyskali co najmniej stopień naukowy doktora. Każdemu duchownemu poświęcony został osobny biogram, z uwzględnieniem uzyskanych monografii, publikacji zbiorowych, artykułów, opracowanych haseł encyklopedycznych i słownikowych, a także publikacji popularnonaukowych. Podsumowaniem każdego z tak rozumianych podrozdziałów jest biografia kapłana, wnoszącego swój wkład w rozwój naukowy i intelektualny prezbiterium diecezji ełckiej w wymiarze lokalnym i kraju. Istotną rzeczą jest także umieszczenie pod każdym biogramem i wykazem osiągnięć najnowszej bibliografii.

Dużym walorem książki jest „pionierskie” podjęcie opracowywanego zagadnienia. W efekcie obszerne, odpowiednio usystematyzowane opracowanie, to nie tylko – jak może się wydawać – ujęcie dokonań naukowych kapłanów, ale znakomita baza dla podjęcia analizy kierunków zainteresowań naukowych w „młodej” diecezji, w której ok. 15% duchownych realizuje swoje pasje naukowo-badawcze (m.in. w zakresie teologii biblijnej, dogmatycznej, fundamentalnej, moralnej, pastoralnej, filozofii, historii Kościoła, prawa kanonicznego, a także etnomuzykologii i literaturoznawstwa). Co istotne, autor nie ogranicza się do prezentacji dorobku, ale z właściwym sobie znanstwem rozpoznaje mechanizmy „karier” naukowych i sygnalizuje przeszkody w diecezji, osadzonej na peryferiach większych ośrodków uniwersyteckich. Książka Wojciecha Guzewicza daje szansę poznania i oceny wkładu naukowego duchowieństwa ełckiego w rozwój

społeczno-naukowy, kulturalny, oświatowy i religijny Kościoła partykularnego oraz kształtowanie potencjału Kościoła katolickiego w Polsce w latach 1992–2017. I stanowi znakomitą podstawę dla dalszych studiów nie tylko w wymiarze regionalnym, ale także ogólnopolskim.

Autor ma świadomość, iż w opracowaniu dotknął tylko niektórych zagadnień związanych z wkładem duchowieństwa diecezji ełckiej w rozwój intelektualny regionu i całej Polski. Pełne rozpracowanie tego zagadnienia zajęłoby zapewne jeszcze kilka dodatkowych tomów (książek). Warto już dziś pomyśleć nad opracowaniem takich tematów, jak kształcenie kadr, udział w sympozjach i konferencjach naukowych, praca dydaktyczna czy chociażby kierunki badawcze w obrębie uprawianych dyscyplin i dziedzin naukowych. Przyczyni się to do jeszcze lepszego poznania roli, jaką odegrali księża diecezji ełckiej w społeczeństwie polskim na niwie społeczno-naukowej, kulturalnej, oświatowej i religijnej – *ad maiorem Dei gloriam*.

Reasumując, należy stwierdzić, iż opracowanie ks. prof. Wojciecha Guzewicza jest lekturą niewątpliwie przydatną do poznania sytuacji społecznej Kościoła w Polsce w drugiej połowie XX w. i w pierwszych dwudziestu latach XXI w. Może stanowić źródło wiedzy zarówno dla historyków, prawników, teologów, bibliografów, biografów oraz wielu innych osób i specjalizacji naukowych. Niektóre biogramy i wykazy publikacji mają wyraźny rys naukowo-universalny (poprzez np. osobę, miejsce tworzenia czy napisane dzieła), natomiast te, które zostały bezpośrednio osadzone w problematyce regionalnej, mają swoje odniesienie do szerszych aspektów i dlatego w poważnej mierze wzbogacają dorobek ogólnopolski. Książkę czyta się z dużym zainteresowaniem, co jest zasługą starannie dobranego języka, jasności wywodów, wręcz benedyktyńskiej pracy, a także dobrej znajomości przedmiotu.